

Zavičaj

Mr. Meho Bajrić¹

Završena privatizacija državnih preduzeća u Gračanici

Completion of the privatisation of firms in Gracanica

Abstrakt: Krajem 2001. godine završen je proces privatizacije svih 23 državna preduzeća na području gračaničke općine. Zahvaljujući povoljnom ambijentu privatne inicijative, po kojoj se općina Gračanica razlikuje od ostalih na području Tuzlanskog kantona, ovaj složeni proces završen je relativno brzo, efikasno i bez većih socijalnih potresa. U ovom prilogu donosimo osnovne podatke o toku privatizacije pojedinačno za svako privatizirano državno preduzeće, na području Gračanice.

Ključne riječi: privatizacija, Gračanica, preduzeće

Abstract: A process of privatisation of all 23 firms in the municipality of Gracanica was completed at the end of the year 2001. Thanks to a favourable, private initiative, which distinguishes this municipality from all others in the Canton of Tuzla, this complex process was completed fairly quickly, efficiently and without greater social processes. This time we bring you the information on the course of the privatisation of each separate in Gracanica.

Key words: privatisation, Gračanica, firm

Mr. Meho Bajrić
Završena privatizacija državnih
preduzeća u Gračanici
Omer Hamzić
Razvoj proizvodnje pilećeg mesa na
području gračaničke općine: prošlost,
sadašnjost, budućnost
Omer Hamzić
Osnivanje i razvoj gračaničkog
"Eurogalanta"

Odmah nakon objavljivanja i stupanja na snagu seta zakona o privatizaciji preduzeća u Federaciji BiH i konstituisanja Agencije za privatizaciju u Tuzlanskom kantonu, menadžment i upravne strukture općine Gračanica su veoma odgovorno, profesionalno i stručno pristupile pripremama za ulazak u taj proces. Na samom početku bili su duboko svjesni da se pretvorba državnog kapitala u općini Gračanica mora obaviti brzo, efikasno i u skladu sa Zakonom. Ostvarena je kontinuirana saradnja i koordinacija sa Kantonalnom agencijom za privatizaciju TK,

prvenstveno prilikom utvrđivanja strategije privatizacije za svako preduzeće pojedinačno. Potom se pristupilo izradi programa privatizacije, izradi početnih bilansa stanja, te ostale dokumentacije koja se blagovremeno dostavljala nadležnoj agenciji za privatizaciju.

Uslijedio je postupak odobravanja programa privatizacije i početnih bilansa stanja, te sam proces privatizacije. Prvo se "krenulo" u takozvanu "malu privatizaciju" imovine preduzeća iz oblasti trgovine, ugostiteljstva, uslužnih djelatnosti i cestovnog prometa.

U procesu male privatizacije, srednja i velika preduzeća prijavila su imovinu koja im je činila balast i koja je opterećivala bilans njihovog poslovanja. Prodajom dijelova tih preduzeća nije se dovodila u pitanje njihova osnovna djelatnost. U maloj privatizaciji, dakle, preduzeća, kao prodavci, dolazila su do određenih sredstva za tekuće poslovanje i izvršavanje zatečenih obaveza. U tom postupku primjenjivana je metoda aukcija i tendera.

Proces male privatizacije u ovoj općini efikasno je sproveden i blagovremeno okončan.

Ista ocjena se može dati i za proces velike privatizacije, u kojem su srednja i velika preduzeća, takođe, u skladu sa svojim programima privatizacije, metodom tendera, neposredne pogodbe i javne ponude dionica efikasno okončala taj postupak.

U prilog ovim ocjenama, dajemo konkretne podatke, odnosno kratak presjek strukture kapitala, metode privatizacije i strukture vlasništva pojedinačno za svaku privatiziranu firmu na općini Gračanica.

Ukupan kapital preduzeća **JP "Vodovod i kanalizacija"** Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12.

1999. godine, iznosio je 3.350.297,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala, prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 1.661.249,00 ili 49,58%, a iznos dioničkog kapitala, po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije i odobrenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja, je 1.689.048,00 KM ili 50,41%. Državni kapital u nominalnom iznosu od 1.661.249,00 KM (49,58% ukupnog kapitala) ostaje državni.

Ukupan kapital preduzeća **JP "Komus"** Gračanica, sa stanjem na dan 30. 06. 2001. godine, iznosio je 878.200,00 KM ili 100%. Nominalna vrijednost državnog kapitala iznosila je 878.200,00 KM ili 100%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodan je u procesu javne ponude dionica, drugi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Dnevni avaz" dana 19. 11. 2001. godine, iznosi 430.318,00 KM ili 49% ukupnog kapitala i prodan je kupcima - dioničarima. Državni kapital u nominalnom iznosu od 447.882,00 KM (51% ukupnog kapitala ostaje državni).

Ukupan kapital preduzeća **DD "Grin"** Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 5.280.506,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala, prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 1.520.710,00 KM ili 28,79%. Iznos dioničkog kapitala po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije i odobrenog početnog bilansa stanja je 3.759.976,00 KM ili 71,20%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodan je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobodjenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 1.520.710,00 KM ili 28,79% i prodan je kupcima dioničarima.

Ukupan kapital preduzeća DD "Ozrenka" Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 6.451.361,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala, prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 2.403.175,00 KM ili 37,25067%. Iznos dioničkog kapitala, po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije i odobrenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja je, 4.048.186,00 KM ili 62,74933%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća prodat je u procesu javne po-

vršene vlasničke transformacije i odobrenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja, je 5.497.300,00 KM ili 46,52%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 6.318.424,00 KM ili 53,47% i prodat je kupcima dioničarima.

Ukupan kapital preduzeća DD "Fering" Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio

Iz pogona DD "Jadrina", detalj

nude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 2.403.175,00 KM ili 37,25% i prodat je kupcima dioničarima.

Ukupan kapital preduzeća DD "Jadrina" Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 11.815.7241,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala, prije privatizacije, po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 6.318.424,00 KM ili 53,47%. Iznos dioničkog kapitala, po osnovu prethodno iz-

vršene vlasničke transformacije i odobrenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja, je 8.642.295,00 KM ili 73,42%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana

16.04.2001. godine, iznosi 3.128.013,00 KM ili 26,57% i prodat je kupcima dioničarima.

Ukupan kapital preduzeća **DD TPA "GrafoPACK"** Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 2.959.730,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 2.103.923,00 KM ili 71,08%. Iznos dioničkog kapitala, po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije i odobrenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja je, 855.807,00 KM ili 28,91%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 2.103.923,00 KM ili 71,08% i prodat je kupcima dioničarima.

Ukupan kapital preduzeća **DD "Bosna"** Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 4.497.668,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala, prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 3.354.630,00 KM ili 74,58%. Iznos dioničkog kapitala, po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije i odobrenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja, je 1.143.038,00 KM ili 25,41%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 3.354.630,00 KM ili 74,58% i prodat je kupcima dioničarima.

Ukupan kapital preduzeća **DD "Distributivni centar"** Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 4.498.886,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala, prije priva-

tizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 3.846.326,00 KM ili 85,495%. Iznos dioničkog kapitala, po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije i odobrenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja, je 652.560,00 KM ili 14,504%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 3.846.326,00 KM ili 85,495% i prodat je kupcima dioničarima.

Ukupan kapital preduzeća **DD "Park"** Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 2.194.423,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala, prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 1.932.437,00 KM ili 88,06%. Iznos dioničkog kapitala, po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije i odobrenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja, je 261.986,00 KM ili 11,938%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 1.932.437,00 KM ili 88,061% i prodat je kupcima dioničarima.

Preduzeće **DD "Kokaprodukt"** Gračanica je privatizirano kombinovanom metodom - tender/javna ponuda dionica. Ukupan kapital preduzeća **DD "Kokaprodukt"** Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine iznosio je 10.486.696,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 7.455.063,00 KM ili 71,09%. Iznos dioničkog kapitala, po osnovu prethodno izvršene vlasničke transformacije i odo-

brenog programa privatizacije i početnog bilansa stanja, je 3.031.633,00 KM ili 28,90%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 2.106.848,00 KM ili 20,09% i prodat je kupcima dioničarima. Državni kapital u nominalnom iznosu od 5.348.215,00 KM (51% ukupnog kapitala) prodat je u procesu javnog prikupljanja ponuda - tender broj 461, koji je objavljen u listu "Dnevni avaz" dana 30. 03. 2000. godine, te je zaključen Ugovor o kupoprodaji predmeta tendera broj 4252/200 od 22. 05. 2000. godine.

Preduzeće **DD "Graplast"** Gračanica je privatizirano kombinovanom metodom - neposredna pogodba/javna ponuda dionica. Ukupan kapital preduzeća DD "Graplast" Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 2.524.396,00 KM ili 100%. Iznos državnog kapitala, prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 2.524.396,00 KM ili 100%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 833.096,00 KM ili 33 % i prodat je kupcima dioničarima. Paket dionica (16.913 dionica po 100 KM), u nominalnom iznosu od 1.691.300,00 KM ili 67% ukupnog kapitala preduzeća privatiziran je metodom neposredne pogodbe po javnom pozivu broj 13.

Preduzeće **DD "Fortuna"** Gračanica je privatizirano kombinovanom metodom - neposredna pogodba/javna ponuda dionica. Ukupan kapital preduzeća DD "Fortuna" Gračanica prije privatizacije, sa stanjem na dan 31. 12. 1999. godine, iznosio je 12.839.269,00 KM ili 100%. Iznos državnog

kapitala, prije privatizacije po Zakonu o privatizaciji preduzeća, iznosio je 12.839.269,00 KM ili 100%. Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, prvi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Oslobođenje" dana 16. 04. 2001. godine, iznosi 4.236.969,00 KM ili 33% i prodat je kupcima dioničarima. Paket dionica (70.090 dionica po 100 KM), u nominalnom iznosu od 7.009.000,00 KM ili 67% ukupnog kapitala preduzeća, privatiziran je metodom neposredne pogodbe po javnom pozivu objavljenom u listu "Jutarnje novine" 11. 12. 2001. godine.

Preduzeće **DD "Olimp"** Gračanica je privatizirano kombinovanom metodom - neposredna pogodba/javna ponuda dionica. Ukupan kapital preduzeća DD "Olimp" Gračanica, sa stanjem na dan 30. 06. 2001. godine, iznosio je 2.923.069,00 KM ili 100%. Nominalna vrijednost državnog kapitala iznosi 2.923.069,00 KM ili 100%. Preduzeće je privatizirano kombinovanom metodom javna ponuda dionica/neposredna pogodba. Neposrednom pogodbom je prodat paket dionica 22.542 dionica po 100 KM u nominalnom iznosu od 2.254.200,00 KM ili 67% ukupnog kapitala preduzeća (neposredna pogodba - javni poziv broj 16). Državni kapital, koji je privatiziran po Zakonu o privatizaciji preduzeća, prodat je u procesu javne ponude dionica, drugi talas - drugi krug, koji je objavljen u dnevnom listu "Dnevni avaz" dana 19. 11. 2001. godine, iznosi 964.569,00 KM ili 33% i prodat je kupcima dioničarima.

Ukupan iznos državnog kapitala preduzeća **DOO "Autokomerc"** Gračanica prije procesa privatizacije iznosio je 8.941,00 KM. Iznos državnog kapitala koji se privatizirao je 8.941,00 KM. Državni kapital je prodat u procesu javnog prikupljanja ponuda na tenderu broj 82, koji je objavljen u "Dnevnom avazu" 09. 10. 1999. godine.

DOO "Terme" Gračanica privatizirano je metodom tendera u velikoj privatizaciji. Predmet kupoprodaje bio je državni kapital 100%, u nominalnom iznosu od 2.735.558,00 KM.

Državni kapital preduzeća **DD "Transport i mehanizacija"** Gračanica prije privatizacije, sa stanujem na dan 30. 06. 1999. godine, iznosio je 466.101,00 KM ili 100%. Državni kapital preduzeća prodat je u procesu javnog prikupljanja ponuda – tender broj 13 u maloj privatizaciji, koji je objavljen u listu "Dnevni avaz" 30. 08. 1999. godine, te je zaključen Ugovor o kupoprodaji predmeta tendera broj 3893/99 od 05. 10. 1999. godine.

Preduzeće **DD "Stočar"** Gračanica je privatizirano metodom tendera kao cijelo preduzeće, po tenderu broj 14, u maloj privatizaciji. Javni poziv je objavljen 30. 08. 1999. godine. Državni kapital u nominalnom iznosu od 97.777,00 KM ili 100%, prodat je za 100.000,00 KM.

Državni kapital preduzeća **DOO "Zanati"** Gračanica, u nominalnom iznosu od 208.400,00 KM ili 100%, privatiziran je metodom tendera u maloj privatizaciji, tender broj 12.

Državni kapital preduzeća **DOO "Avis" Gračanica** iznosi 474.329,00 KM ili 100%, od čega je privatni kapital u iznosu od 229.061,00 KM ili 48,29%. Državni kapital, paket dionica u nominalnom iznosu 245.268,00 KM ili 51,708%, je prodat u postupku velike privatizacije, javnog prikupljanja ponuda – tender, te je zaključen Ugovor o kupoprodaji predmeta tendera broj 236/2000, od 19. 01. 2000. godine.

DD "Transport" Gračanica sa državnim kapitalom u iznosu od 279.588,00 KM ili 100% privatiziran je u procesu javnog prikupljanja ponuda – tender broj 118 u maloj privatizaciji koji je objavljen u "Dnevnom avazu" 15. 12. 1999.

godine te je zaključen Ugovor broj 820/2000 od 10.02.2000. godine.

Za **DD "Neimar"**, općina Gračanica dala je prijedlog Kantonalnom sudu za likvidaciju navedenog preduzeća.

Za preduzeće **DOO "Projekt"** otvoren je stečajni postupak.

Na osnovu obilja podataka koji su prethodno izneseni, a korišteni su izvještaji i dokumentacija Kantonalne agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona, te uvida u privatizaciju preduzeća na ostalim općinama Tuzlanskog kantona, možemo zaključiti da je privatizacija svih preduzeća u općini Gračanica, zahvaljujući angažovanju menadžmenta, upravnih struktura, sindikata, zainteresovanih investitora, pomoći Kantonalne agencije za privatizaciju, resornih ministarstava i Vlade Tuzlanskog kantona, završena kvalitetno, relativno brzo, zakonito i bez ijednog trenutka krize u procesu privatizacije. Promjene vlasničke strukture, odnosno privatizacije državnog kapitala realizovale su se u povoljnom ambijentu privatne inicijative koja karakteriše općinu Gračanica. Na ta iskustva, kao pozitivan primjer za druge, više puta je ukazivano i sa nivoa Kantonalne agencije za privatizaciju.

Ističemo pozitivnu ulogu novinara Radio Gračanice, koji su kontinuirano informisali javnost o svim aspektima i tokovima privatizacije na ovoj opštini ne samo putem talasa Radio Gračanice, već i putem ostalih medija na Tuzlanskom kantonu i Federaciji BiH. Tako se stvarao povoljan ambijent i u potpunosti obezbijedena transparentnost tog procesa u svim njegovim fazama.

Napomene

¹ Autor ovog priloga obavlja dužnost pomoćnika direktora za informisanje, istraživanje i izdavaštvo u Kantonalnoj agenciji za privatizaciju Tuzla.